

Adri Boon

Visat núm. 1
(gener 2006)

per Adri Boon

Les llengües sempre m'han agradat. Recordo la fascinació i desesperació amb què vaig intentar llegir el primer llibre en francès, una edició escolar amb vocabulari a peu de pàgina. Tot i així, la meitat, o més, del contingut se m'escapava.

Anys més tard, quan s'apropava el final de l'ensenyament secundari, se'ns ofería, fora del programa oficial, la possibilitat de seguir classes d'espanyol. Se n'encarregava un professor jesuïta —d'aspecte dur, mètode sever, tracte fred— que com un militar ens inculcava la gramàtica bàsica de la llengua cervantina. Eren els anys del «boom» de la literatura sud-americana. En acomiadar-nos del nostre mestre —en el fons era un home amable— li vam regalar *Rayuela* de Julio Cortázar. Quan, al cap dels anys, vaig llegir el llibre, vaig pensar que el professor el devia haver considerat una obra «lasciva».

Vaig matricular-me com a estudiant de lletres i filosofia; especialitat, espanyol; llengües secundàries, francès i italià. Abans de llicenciar-me, vaig decidir estudiar un any a Madrid per rebre una immersió lingüística i cultural. Amb un any, però, no en tenia prou i vaig allargar la meva estada. Llavors vaig conèixer una persona de Barcelona, ciutat que mai no havia visitat i capital d'una cultura i una llengua totalment desconegudes per mi. Em va convidar a visitar-la, era la setmana de Carnestoltes, i en vaig quedar impressionat. Em van convidar a fer un curs de català, i el vaig fer. Vaig quedar-me a Barcelona fins al 1996.

Mentrestant havia començat a treballar com a traductor literari. La primera novel·la catalana que vaig traduir va ser *Camí de sirga* de Jesús Moncada. Eren els anys del «boom» de la literatura catalana (és clar, un «boom» molt relatiu). Un editor neerlandès va quedar impressionat en veure la renglera planiana (més de quaranta volums) dins l'estand de l'editorial a la Fira de Frankfurt. S'hi va interessar i com que tenia una prestigiosa col·lecció de llibres autobiogràfics —de Jules Renard a Thomas Mann passant per Txèkhov i Friedrich Nietzsche—, va decidir incloure-hi *El quadern gris* de Josep Pla.

Jo no coneixia l'obra de Pla. Coneixia, pels meus amics, la mala fama que tenia, coneixia algunes fotografies on apareixia com un fantasma d'un món antic, que a mi no m'ha tocat a viure. Però a mesura que anava traduint *El quadern gris* i llegint altres llibres d'ell, em vaig convertir en un admirador entusiasta del *kulak* de Palafrugell. Pensava que sabia alguna cosa de Catalunya, però la lectura dels papers de Josep Pla em va demostrar que no en sabia res de res. Ara considero que tots aquells papers han funcionat a manera, tal com avui dia en diríem, de «curs d'integració».

El que més m'agradava, i continua agradant-me, és el seu tarannà perspicaç i absolutament independent (i per tant, molt personal, molt subjectiu); però els seus comentaris crítics, irònics i tal vegada mordaços són sempre suavitzats per l'humor —«el sentit del ridícul», que ell en diria— que

dóna la justa dimensió humana als seus escrits.